

Sisuturundus on oma kauba, teenuse, firma tutvustamine huvitavate lugude jutustamise kaudu. ST teenib alati tellija turunduslikke eesmärgi.

Maria Mägi-Rohtmets – tippadvokaat, kes tahtis saada näitlejaks

Ülikooliõpinguid alustades polnud õigusteadus vandeadvokaat Maria Mägi-Rohtmetsa jaoks sugugi mitte esimene valik. Kui tollel aastal oleksid toimunud lavakunstikateedris sisseastumiskatsed, võiks täna karismaatilist tumedapäist Mariat hoopis teatrilavadel näha.

Kuidas Te enda tee leidsite?

Õiguse õppesuund polnud minu teadlik valik. Tegelesin 3. klassist alates näitlemisega, olen kunagi võitnud ka vabariigi deklamaatorite konkursi ning loomulikult tahtsin ma saada hoopis näitlejaks. Et sel aastal, mil lõpetasin, teatrikoolis sisseastumist ei toimunud, läksin koos klassiõdedega Tartu Ülikooli lahtiste uste päevale. Leppisime kokku, et asume kaubandusökonoomikat õppima. Mõtlesin, et ma mängin mängu kaasa ehk käin aasta Tartus ja suundun siin lavakunstikateedri katsetele. Siis aga sattusin auditooriumisse number 102, kus üks naisterahvas väga tarka juttu ajas - professor Vilma Kelder tutvustas õigusteaduskonnas toimuvat. Istusin, kuulasin ja mõtlesin, et mina tahan ka selline naine olla.

Kui ma juba Tartus õppisin, tegin kaasa Saaremaa rahvateatri „Mikumärdis“, kus kehastasin Maretit. Üks komisjon käis lavastust vaatamas ja ütles, et pean kindlasti näitlejaks õppima, sest minu koht on laval. Sel hetkel ma aga ei suutnud enam eriala vahetama hakata.

Kui täna uusi valikuid teeksin, õpiksin arheoloogiat või geoloogiat. See on hämmastav, kui palju on nende kaudu võimalik maailma kohta informatsiooni saada!

Siin kisubki noore inimese õpivalikuid tehes kaheks – üks on see, mis ehk päriselt paelub, teine, mis toob ka leiva lauale. Hea oleks, kui need kaks ühtivad.

Nii see on. See on eluline kaalutlus. Minu kärgpere üks tütardest, kes on tänaseks ajaloodoktor, ütles teisele, kes tahtis ajalugu õppima minna, et kas sa oled kunagi näinud kuulutust, milles otsitakse ajaloolast...

Kui palju Te oma lapsi valikutes suunanud olete?

Selle kohta on mu tütar rääkinud, et olen talle kunagi öelnud: tee tulevikus, mis sa teed, kuid haridus, millele toetuda, peab sul olema. Meie kärgperes on kokku kolm tüdrit ja poeg, olen neile kõigile öelnud, et te peate arvestama olukorraga, kui jääte üksi. Arvan, et see on tähtis teadmine. Noores eas tekib kergelt rõõmus lendlemise tunne, kuid hiljem maandudes võib end mureda, kui tagala puudub. Mu kõikidel lastel on mitu kõrgharidust.

Millised loomumomadused peavad advokaadil olema?

Peab olema võimekust kuulda sõnu, mida välja ei ütelda, näha seda, mida ei tahta välja näidata, ja mõista seda, mida esialgu ei küsitagi.

Advokaadiamet tundub suursugune ja tore ning päris sisusse ei osata end ametit pidamata sättida. Me näeme filme, kus advokaadid teevad suurepäraseid esinemisi, astuvad vandeohtunike ette, peavad mõtete pause, vaatavad pikalt silma ja õige pea ongi võit käes. Meil Eestis on absoluutselt teistsugune kohtusüsteem. Teatraalsust advokaadiametis välja näidata ei õnnestu. Oluline oskus on inimestest aru saada, suutlikkus ka palju alla neelata, end tagasi hoida. Ainult suurepärareset õigusteadmistest võib jääda väheseks.

Kui palju koroona-aeg Teie tööd muutnud on?

See aeg on mind ennast muutnud ja pannud mõtlema elu põhiväärtuste üle ning seeläbi muutnud ka tööd ning töösse suhtumist. Töötamise vahendid on muutunud, näiteks on muutunud iseenesestmõistetavaks, et

„Minu töö on kompromisside tegemise kunst. Täna olen ma olukorras, kus võin oma arvamust kliendile avaldada ja seda ka kuulatakse.“

Vandeadvokaat
Maria Mägi-Rohtmets.

FOTO: INDREK ROHTMETS

ärinõustamised, kui just pole kokku lepitud teisiti, leiavad aset Skype'is, Zoomis või muus keskkonnas. Inimesi tuleb täna veelgi rohkem kuulata, nad tahavad rääkida.

Te pakkusite kevadel Saaremaa inimestele tasuta õigusabi. Kui paljud seda võimalust kasutasid?

Olin väga üllatunud, et kodusaar sellise löögi sai. Mõtlesin, et kui koroona saabub isolatsioon, lähen Saaremaale, kuid olukord kujunes sootuks teistsuguseks. Tallinnasse jäädes ja siin olles oli õigusabi osutamine vähim, mida teha sain. Mu pakkumise vastu oli väga suur huvi, inimestel oli palju küsimusi ja sain neile vajalikud suunad kätte anda. Tegin paljudest küsimustest, mis büroole või koostööpartneriks saanud Saarte Häale kaudu laekusid, teemade lõikes kogumid ja neist said omakorda abi teisedki, keda sama mure puudutas. Olen väga tänulik oma büroole, sest üksinda poleks suutnud ma seda teha. Kõik meie advokaadid ja juristid panustasid vabatahtlikult ja koostöö kõikide osapoolte vahel kujunes väga südamlikuks.

Kui paljud probleemid, millega Teie poole pöördutakse, ajas muutuvad?

Õigus ei ela elust eraldi. 90ndate aastatega võrreldes, mil ma õigusnõustamisega alustasin, on elu muutunud nagu öö ja päev. Olen praktik, kes hakkas astuma koos äsja vabanenud riigiga ja astub tänini. Seda võrd, kui palju on muutunud elu, on mahuks maksa ja keerulisemaks muutunud ka õigus. Õigus on ikka päris elust sammukese või kaks maas. 1990ndatel olid esil omandiküsimused, ega meil varem eraomandit eriti polnudki. Lihtsad laenulepingud on välja kasvanud keerulisteks ühisrahastusmudeliteks. 90ndate alguses olid kokkulepped äärmiselt juhul 3-leheküljelised, praegu räägime 30 leheküljelt.

Täna pole meil lihtsalt füüsilised poed ja ärid, vaid piiriülesed portaalid, kus põi-

mutakse teiste riikide ja ühenduste õigustega. See, mida advokaadilt oodatakse, on ikka sama, kuid see, millises mahus tuleb orienteeruda, on meeleltult mahukam. Üksinda ma seda kõike ei suudaks. Advokaadibüroo peab olema parasjagu nii suur, et selles on erineva spetsialiseerumisega inimesed. Seda on vaja, et võimalikult kiirelt väga erinevaid probleeme lahendada saaksid. Meie büroos on kõrgel tasemel spetsialiseerunud advokaadid.

Kui tihti tuleb Teil tööd tehes seista isenda väärtuste eest, et vastuolusid ei tekiks?

Minu töö on kompromisside tegemise kunst. Täna olen ma olukorras, kus võin oma arvamust kliendile avaldada ja seda ka kuulatakse.

Kas läbipõlemine on Teile tuttav?

Ma ei tea selgelt ütelda, mis läbipõlemine on, sest ehk pole ma sellest aru saanud. Kui oled pidevalt rattas, võtad sa ka tagasilööke loomulikuna. Muidugi on mu elus olnud väga raskeid hetki, magamata öid ning pisaraidki valatud. Inimlikud nukrad tunded pole mulle võõrad, kuid õnneks olen loodud rõõmsa meele ja sirge seljaga.

Räägitakse, et abikaasad võiksid olla ühe eriala inimesed, sest siis nad mõistavad üksteist paremini ja on võimelised toeks olema. Minu abikaasa Indrek (Indrek Rohtmets – bioloog, raamatute autor ja tõlkija - toim.) ei saa minu tööst midagi aru. Ainus, mida ta pärast seda, kui keerulise kohtuprotsessi järel õhtul koju jõuan, küsib: „Kas õigus võitis?“ Teades, et mul pole mõtet hakata seletama, vastan: „Jumal seda teab“. Siis istun ma kiiktooli ja Indrek, kes erinevalt minust on päev otsa vaikuses tõlkinud ja kirjutanud, teeb oma kirjatööst kokkuvõtte. Ma istun ja kuulan ning sisenen hoopis teise maailma. Nii olen ma läbi kuulanud näiteks Humboldti reisid, Frans de Waali arutlused inimeste ja loomade sarnasusest ning igapäevaelu teadusest. Kodus me õigustee-

madel ei kõnele ning väljaspool tööd polegi mul kombeks seda teha.

Räägime investeerimisest. Omate Te aktiivseid, kinnisvara, metsa?

Ma ei ole kuigi suur maise vara austaja. Arvan, et mul on vara piisavalt, kuid seda sihikindlalt ma taga ei aja. Olen pidanud vajalikuks seda, et mu järglased ei pea ootama minu testamendi avamist, vaid saavad käimasoleva elu etapil omada midagi, mis on nende oma. Kõik vara ei pea olema minu mammona-kotis.

Milliseid ohte näete seoses järgmisel aastal vabaneva teise pensionisambaga, mil paljud, kel investeerimisoskused puuduvad, seda omapäi tegema hakkavad?

Kui üksikisikud, kel puuduvad investeerimiskogemused, hakkavad ise investeerima, siis kas nad oskavad piisavalt analüüsida? Eks tuleb usaldada asjatundjaid, aga kuidas välistada kelmustükke? Järelevalve investeerimisteenuste osutajate üle peab muutuma tõhusamaks. Peaksime ehk ka finantsombudsmani tööle rakendama, mis hõlbustaks finantseerimisvaidluste pidamist ning võimaldaks seeläbi ka varem ning kiiremini sekkuda.

Olete Te mõelnud elulooaamatu kirjutamisele?

Ühe raamatu olen koos abilisega kaante vahele saanud – „Vilsandi 100 lugu“, kuid enda elust – mis mul ikka kirjutada? Hetkel on kogumisel järgmine Vilsandi lugude raamat. Hea meelega seoksin kokku ka enda kodukandi, Saaremaal asuva Pähkla küla lood. Iseenda eluloo üleskirjutamisele pole ma isegi mõelnud. Miks mulle erinevate kantide lood meeldivad? Kui ma meie vestluse alguses rääkisin geoloogilistest kihtidest, mis annavad informatsiooni maailma arengu etappidest, siis inimeste jutud moodustavad meie kodukandi ja meie olemise üldise kultuuriloo kihistu.

Teie kirk on reisimine nii kodumaal kui võõrsil.

Kokku arvestades oleme peaaegu aasta koos Indrekuga veetnud Aafrika erinevates riikides. Meeldivad ka Ameerikad ja põhjamaad. Eestis pole paika, kus me Indrekuga käinud poleks. Erinevaid kohti külastades meeldivad mulle aga just väga külapoodide esised istumispaigad, kus keegi alati kindlasti on. Istudes sinna ja kuulata inimeste jutte, nende mahlakat sõnavara, millega lugusid räägitakse – see on nii ilus! Vahel mõtlen, et miks me kohtumenetluse dokumentides, milles lahendatakse ju samuti inimeste elulisi asju, lihtsat ja ilusat keelt ei kasuta? Miks kasutame seal keelt, millest inimesed tõlkimata aru ei saa?

Töö on Teid pealinna suuri tegusid tegema toonud, kuid tundub, et süda kisub väiksematesse paikadesse?

Seda, kui suuri tegusid ma teen, teavad teised ütelda. Oma vabal ajal – ja ma üldse ei varja seda –, meeldib mulle väga molutada. Võin tundide kaupa oma Kakumäe kodu aknast välja vaadata, jälgida, kuidas linnud askeldavad. Oleme oma koduüel loendanud 52 erinevat linnuliiki! Molutada meeldib mulle ka Vilsandi paadikuuris, kus jälgin loodust ja lindude elu. Kui küsida minu valikute kohta, siis suursuguse gala jätkaksin ma tõepoolest pigem kõrvale ja valiksin looduses olemise.

RIINA JUSSILA